

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Hala Uszczawne

Kod krajobrazu: 24-513.51-069

Położenie administracyjne: Gmina Jeleśnia, Powiat żywiecki

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Dobrze zachowana i wybitnie eksponowana widokowo Hala Malorka związana z tradycją wypasu zwierząt (fot. Adam Kaliszek)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Hala Uszczawne
ID	1801
Kod krajobrazu	24-513.51-069
Typ, podtyp krajobrazu	5b - Hale wysokogórskie
Typ rzeźby terenu*	E - Krajobrazy górskie
Kod mezoregionu*	513.51
Nazwa mezoregionu*	Beskid Żywiecko-Orawski
Typ krajobrazu naturalnego*	Gór średnich i wysokich
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Średniogórskie erozyjne - erozyjne: Regła dolnego
Kod podokręgu geobotanicznego*	H.1a.5.b
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Zachodniej Części Beskidu Żywieckiego
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	33
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Żyzna buczyna karpacka, odmiana zachodniokarpacka, forma regłowa
Kod regionu historyczno-kulturowego*	III.A.5
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Podhale, Ziemia Żywiecka, Nowotawska
Położenie administracyjne	Gmina Jeleśnia, Powiat żywiecki
Powierzchnia (ha)	19,15

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - krajobraz polany górskiej z przewagą zbiorowisk trawiastych położonej w Beskidzie Żywiecko - Orawskim powyżej Korbielowa, w strefie grzbietu poniżej Uszczawnego (Hala Malorka).

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na walory przyrodnicze, kulturowe i fizjonomiczne związane z tradycyjnym, zanikającym krajobrazem pasterskim. Walory krajobrazowe podkreśla silna ekspozycja fizjonomiczna oraz wyjątkowo rozległe widoki. Dodatkowo, uzasadnieniem jest ochrona prawna (park krajobrazowy obejmujący ponad 50% powierzchni jednostki - uzupełniający wskaźnik ekspercki).

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Polana w strefie grzbietu szerokiego z powierzchnią zrównania grzbiety Malorki, jest położona w Żywieckim Parku Krajobrazowym (obejmuje najwyższe partie Beskidu Żywieckiego z masywami górskimi o znacznej deniwelacji i dużych nachyleniach terenu, z przewagą muraw dawnych polan pasterskich zagrożonych współcześnie sukcesją lasu) oraz w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006 oraz PLB 240002 (duże znaczenie dla ochrony siedlisk przyrodniczych, roślin i zwierząt. Charakteryzuje się dużą różnorodnością form geomorfologicznych i zróżnicowaniem szaty roślinnej z dobrze zachowanymi zbiorowiskami górskimi wynikającej z występowania siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG), jest położona w korytarzu ekologicznym Górna Wisła - Babia Góra.

Walory kulturowe

Na terenie jednostki nie występują zabytkowe obiekty dziedzictwa kulturowego.

Fizjonomia krajobrazu

Teren bardzo eksponowany widokowo - Hala Uszczawne. Teren w większości zajmują łąki wysokogórskie, ponadto, głównie w północnej i wschodniej części jednostki są też grupy zadrzewień, pojedyncze sukcesyjne zadrzewienia oraz kosodrzewina. Przez obszar przebiegają czarny szlak turystyczny Przełęcz Przysłopy - Uszczawne i trasa rowerowa. Dobra ekspozycja czynna: rozległe panoramy z ciągu widokowego wzdłuż szlaku turystycznego z widokiem na Beskidy. Na Hali, w pobliżu szlaku bardzo dogodny punkt widokowy - jeden z kluczowych punktów widokowych Beskidu Żywiecko-Orawskiego. Niska roślinność trawiasta stanowi dogodne przedpole ekspozycji. Widok na masyw Piłska i Babiej Góry.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Hala Malorka – widok na Babią Górę (fot. Michał Sobala)

ZDJĘCIE NR 2

Użytkowana kośnie Hala Malorka (fot. Michał Sobala)

ZDJĘCIE NR 3

Plantacja świerków na skraju Hali Malorka (fot. Michał Sobala)

ZDJĘCIE NR 4

Czarny szlak Przetęcz Przysłopy - Uszczawne biegnący grzbietem Hali Malorka (fot. Michał Sobala)

ZDJĘCIE NR 5

Szeroka panorama na Halę Malorka z pasmem Babiej Góry w tle (fot. Michał Sobala)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

